

Lotta Wiik
Handläggare
010-2244525

Beslut
2019-11-21

Diarienummer
503-22809-2019

Sida
1(3)

Bollebygds kommun
samhallsbygg@bollebygd.se
linda.ternstrom@bollebygd.se

Delgivningskvitto

Återlämna miljöskyddsärende på fastigheterna Bugärde 1;2, 1:9 och Råssa 1:11, Bollebygds kommun

Beslut

Länsstyrelsen återlämnar ärende JN-2019-41, Bollebygds kommun eftersom vi anser att det inte finns särskilda skäl.

Beskrivning av ärendet

Bollebygd vill överlämna Massoptimerings i Väst AB: verksamhet på fastigheterna Bugärde 1;2, 1:9 och Råssa 1:11.

Ärendet har prövats som anmälningspliktig verksamhet av kommunen enligt Förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (FMH) §29:35 dvs anläggningsändamål med mindre än ringa risk. Kommunen har gjort bedömningen bolagets verksamhet har gått över till att bli en otillåten B-verksamhet enligt FMH 29:34 dvs anläggningsändamål med mer än ringa risk.

Jävsnämnden gör bedömningen att det är svårt för tjänstemännen med miljöbalkstillsyn (som tillhör samhällbyggnadsförvaltningen) att driva ärendet utan att bli påverkade av kollegor och chefstjänstemän inom samhällsbyggnadsförvaltningen som ansvar för ägandet och arrendeavtal för

De gör även bedömningen att de inte har några jämförbara objekt efter, de inte har tagit över B-tillsynen och kan därför inte göra rättssäkra beslut

Motivering till beslutet

En kommun kan om det finns särskilda skäl lämna över ett anmälningsärende till Länsstyrelsen enligt FMH 24 §.

Länsstyrelsen anser att det inte finns särskilda skäl i detta ärende eftersom ni redan har påbörjat ärendet och tagit ett beslut

Länsstyrelsen gör tolkningen att en verksamhet som har övergått från en C-verksamhet till B-verksamhet utan att ha sökt tillstånd, fortfarande normalt har kommunen som tillsynsmyndighet. Det ligger på kommunen som

tillsynsmyndighet att kontrollera att den anmälda C-verksamheten följer gällande lag. Genom utökningen av verksamheten bedrivs en olaglig miljöfarlig verksamhet. Kommunen som tillsynsmyndighet har då ansvar att förbjuda den tillståndspliktiga delen av verksamheten samt också att göra en åtalsanmälan

Information

För att undvika jäv och otillbörlig påverkan på tjänstemän kan ni ta hjälp av en annan kommun. Enligt kommunlagen 9 kap 37 § finns det möjlighet till avtalssamverkan med andra kommuner

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av Elisabeth Lindkvist Tärneld med handläggare Lotta Wiik som föredragande.

Så här hanterar vi dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bilaga 1

Överklagandehänvisning mark- och miljödomstolen

Du kan överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen.

Hur överklagar jag beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen i Västra Götalands län antingen via e-post; vastragotaland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen i Västra Götalands län, 403 40 GÖTEBORG.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet**. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det mark- och miljödomstolen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades**.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som överklagas, beslutets datum och diarienummer,
- hur du vill att beslutet ska ändras, samt
- varför du anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta länsstyrelsen via e-post, vastragotaland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-224 40 00. Ange diarienummer 22809-2019.

Handläggare
Camilla Landén | Miljöinspektör
033-430 55 94 | samhallsbygg@bollebygd.se

Dnr: JN-2019-41

Länsstyrelsen i Västra Götaland

Buagärde 1:2, 1:9 samt Råssa 1:11 – Överlämnande av ärende till Länsstyrelsen

Beslut

Jävsnämnden beslutar, med stöd av förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (2013:262) § 24, att överlämna Massoptimering i Väst ABs (organisationsnummer 556974-6828) ärende om att utan erforderligt tillstånd använt avfall för anläggningsändamål på Buagärde 1:2, 1:9 samt Råssa 1:11 till Länsstyrelsen för vidare handläggning. De särskilda skälen för överlämnande av anmälningsärendet är följande:

- Det beslut om förbud samt den polisanmälan som är gjord i ärendet understödjer nämndens bedömning att verksamheten inte är en anmälningspliktig verksamhet utan en tillståndspliktig verksamhet.
- Bollebygds kommun har inte tagit över tillsynen av B-verksamheter och har därför inga jämförbara objekt för rättssäkra beslut.
- Kommunens tjänstemän som handlägger ärendet arbetar på samma förvaltning som de tjänstemän som ansvarar för fastigheten. Jävssituationen blir delikat om kommunen som fastighetsägare måste åläggas omfattande och kostsamma återställningsåtgärder.

Beslutet är fattat med stöd av jävsnämndens delegationsordning punkt 1.1, beslut som är så brådskande att nämndens beslut inte kan avvaktas.

Ärendet

Våren 2015 presenterade Fraktkedjan Väst Anläggning AB sina planer på att etablera verksamhet på Buagärde 1:2, 1:9 och Råssa 1:11 för politiker i kommunen. De beskrev att syftet med verksamheten var att ta tillvara på schaktmassor i regionen och förädla råmark till industritomter. 2016-05-23 lämnades följande information till Bollebygds kommun: ”Inom anläggningen kommer en lastmaskin och en grävmaskin att finnas på plats. Innan recyclingen kan starta behöver ett område fyllas upp och terrängmodelleras så att verksamheten kan bedrivas optimalt.” Baserat på denna information upprättades ett arrendeavtal mellan Bollebygds kommun och Fraktkedjan Väst Anläggning AB. Avtalet sträcker sig mellan 2016-07-08 – 2026-06-31. Att marken genom genomförandet av arrendeavtalet kan ställas om till industrimark utgör en viktig anledning till att Kommunen är intresserad av att ingå arrendeavtalet. Kommunfullmäktige har tagit beslut om att konkurrensutsätta anslutande entreprenad mot motorvägen och har då beställt en strukturskiss jämte underlag. 2018-06-21 lämnade Ramböll över strukturskiss för området jämte ett PM vad gäller geoteknik till Bollebygds kommun. Av denna framgår att det behövs vidare detaljplanering av området för att kunna använda det som industrimark:

- Vid framtida planläggning behöver naturvärdena beskrivas närmare.
- Geoteknisk utredning krävs. Torven skulle behöva avlägsnas för att undvika framtida sättningar.
- Vattenfrågorna och höjdsättningen behöver detaljstuderas.
- En förprojektering av områdets infrastruktur rekommenderas .

Massoptimering Väst AB lämnade 2015-11-20 in ett par anmälningsärenden enligt miljöbalken till samhällsbyggnadsnämnden.

- Anmälan om avfall för anläggningsändamål: Avsikten var att använda rena avfallsfraktioner för att anlägga en återvinningsstation för att ta emot och återvinna rena schaktmassor. För att få en bra yta att arbeta på behövde marken fyllas upp och planas ut med ca 120 000 m³ massor under en treårsperiod. Senare anmäldes också att borrhax från bergsborrning skulle tas emot i sedimentationsdammar. Avvattnat stenmjöl skulle användas till fylla.
- Anmälan om mellanlagring, sortering och bearbetning av avfall: Avsikten var att bedriva recyclingverksamhet på marken.

Vid bedömning om anmälan kunde accepteras eller inte beaktades det faktum att anläggningen skulle byggas under relativt kort tid (tre år), att verksamhetsutövaren angav att verksamheten skulle ge ringa miljöpåverkan och att det fanns ett framtida syfte med anläggningen (omställning till industrimark vilket angivits i dialogen med kommunen såsom fastighetsägare). Beslut om försiktighetsmått meddelades i omgångar alltefter kompletteringar i ärendet. I dessa trycker miljöenheten på att kringliggande bäckar inte får grumlas på sådant sätt att 25 mg/l susp överskrids, att området ska bommas för att hindra olaglig deponering och att det ska finnas mottagningskontroll av samtliga massor.

Massoptimering skickade inför verksamhetens start augusti 2016 ut följande information till närboende; - ”Hej! Ni får den här informationen med anledning av att Massoptimering Väst AB har för avsikt att på fastigheterna Buagärde 1:2 och 1:9 starta en recyclingverksamhet där överskottsmassor och liknande material ska kunna mellanlagras och återvinnas. Innan verksamheten startar kommer en skogsbilsväg in till området att förstärkas och förlängas. Det framtida verksamhetsområdet kommer att vara inom grönmarkerat område nedan och tillfartsvägen kommer att gå längs med den röda linjen. Miljö- och byggenheten i Bollebygds kommun har beslutat att verksamheten får bedrivas med särskilda försiktighetsmått, där det bland annat är beslutat om bullernivåer, verksamhetstider och kontrollprogram. Om ni har några frågor kan ni kontakta oss. (Samt kontaktuppgifter)”.

Massoptimering har därefter lämnat in halvårsrapporter för verksamheten med följande mängduppgifter:

2016 : 510 m³ avfall
 2017: 13935 m³ avfall
 2018: 46590 m³ avfall
 Totalt: 61035 m³

I det PM som Ramböll tagit fram 2018-06-21 inför kommunens strukturskiss anges ”Höjdnmätningen visade på en förändring av höjder från tidigare underlag, där skillnaden i massor uppskattades till ca 135 000 m³. Redan upplagda massor är av okänd kvalitet men bedöms delvis bestå av blålera”. Augusti 2018 inkom en fråga om man kunde ta emot vissa transporter nattetid på Buagärde. Då verksamheten fram till dess fungerat bra medgavs ändrade körtider 2018-08-21 under en provotid på 10 veckor.

2018-09-25 inkom en anmälan från en granne om att en damm på Buagärde 31 missfärgats av Massoptimering Västs arbete. Vid inspektion noterades att dammens vatten var helt grått och att stora mängder flytande lermassor deponerats på Massoptimerings anläggning. Massoptimering Väst AB:s ledning stoppade på miljöenhetens uppmaning omgående leveranserna av flytande borrhax till anläggningen. Vid samtal med CleanPipe framkom att de på uppdrag kört 900 ton borrhaxvatten från PEABs bygge i Olskroken till Buagärde. Mycket finsediment från detta borrhaxvatten hamnade i intilliggande skog och myrmark. Miljöenheten har därefter vid upprepade tillfällen noterat att flytande lermassor deponerats, att egenkontrollen inte fungerar som avsett och att finmaterial läcker ut från verksamheten på ett okontrollerat sätt. Verksamheten kan ha påverkat eller

riskerar att påverka omgivningen mer än ringa. Då stora mängder ej packningsbar lera (> 60 %) deponerats på området bedömdes att det fanns risk för framtida skred och sättningar. Dessa risker hade inte beaktats av Massoptimering Väst AB eller utretts på ett fackmannamässigt sätt innan anläggningen påbörjades. Med stora risker för differentialsättningar i området kommer fastighetsägaren inte att kunna använda marken som planerat.

2018-12-19 beslutade jävsnämndens presidie att:

1. förbjuda Massoptimering Väst AB med organisationsnummer 556974-6828 att använda avfall för anläggningsändamål på fastigheterna Buagärde 1:2, 1:9 och Råssa 1:11 för att bygga etapp 4. Beslutet gäller omedelbart även om det överklagas.
2. förbjuda Massoptimering Väst AB med organisationsnummer 556974-6828 att framöver använda lera, kvicklera och siltjord enligt Statens geotekniska institutions definitioner som avfall för anläggningsändamål på fastigheterna Buagärde 1:2, 1:9 och Råssa 1:11 på grund av hög risk för grumling. Beslutet gäller omedelbart även om det överklagas.

2019-03-23 förbjöd Jävsnämnden Massoptimering Väst AB med organisationsnummer 556974-6828 att ta emot avfall för anläggningsändamål på området. Verksamheten bedöms medföra mer än ringa risk för förorening varför verksamheten är tillståndspliktig enligt 29 kap. 34§ miljöprövningsförordningen. Syftet med verksamheten gällande uppläggning av massor bedöms även vara oklart varför verksamheten även kan vara tillståndspliktig såsom en deponi för icke-farligt avfall. Övrig verksamhet på området såsom återvinningsverksamheten berörs inte av förbudet. Beslutet fattas med stöd av 26 kap. 9 och 19 §§ miljöbalken med hänvisning till 2 kap. 2, 3 och 7 §§ miljöbalken.

Samtliga beslut om förbud har vunnit laga kraft.

Kommunicering

2019-05-03 Skickades ett mail till länsstyrelsen om att kommunen vill överlämna Massoptimering Väst ABs anläggning på Buagärde till Länsstyrelsen för handläggning.

Länsstyrelsen har svarat att kommunen ska fortsätta handlägga ärendet;

” Länsstyrelsen ska enligt 3 kap 16 § miljötillsynsförordningen ge tillsynsvägledning i länet. I uppgiften att ge tillsynsvägledning ingår att ge kommunerna stöd och råd. Länsstyrelsen ger stöd och råd i ett enskilt ärende genom att analysera regelverk, allmänna råd och praxis i syfte att ge kommunerna tolkningshjälp för sin bedömning. Ansvaret för att göra bedömningen och fatta beslut i ärendet ligger helt och fullt på den kommunala nämnden.

Länsstyrelsen har tagit del av era beslut i jävsnämnden och utkast till utredning om verksamheten samt verksamhetsutövarens geotekniska utredning.

Ert beslut jävsnämnden §7/2019-03-25 om förbud om att använda avfall för anläggningsändamål Bugärde 1:2, 1:9 samt Råssa 1:11 har inte överklagats av verksamhetsutövaren och har därmed vunnit laga kraft. Ni har gjort en bedömning att den anmälda verksamheten om att använda avfall för anläggningsändamål har blivit en deponi dvs tillståndspliktig verksamhet. Ni har idag inte övertagit någon B-tillsyn och vill överlämna ärendet till Länsstyrelsen.

Vi gör bedömningen att anläggningen är en otillåten verksamhet och inte en prövad B-verksamhet att ni ska ha fortsatt tillsyn. Tillståndsplikten är inte prövad av MOD utan är endast en bedömning av en myndighet.

Av det underlag som ni har skickat in är det otydligt för oss med förhållandet mellan samhällsbyggnadsnämnden och jävsnämnden. Samhällsbyggnadsnämnden har meddelat försiktighetsmått efter anmälan enligt miljöbalken medan jävsnämnden har beslutat om förbud

enligt miljöbalken. Om det är så att markfrågor gällande kommunen som fastighetsägare ligger under Samhällsbyggnadsnämnden kan det eventuellt vara jävigt eftersom kommunen är markägare i det aktuella ärendet.

Det är kommunen som har ansvaret för att begära in den utredning som behövs för att man ska kunna ta ställning och fatta beslut i ärendet, och denna skrivelse ska endast ses som tillsynsvägledande. Nedanstående frågeställningar kan vara en utgångspunkt för fortsatt handläggning.

- Behöver föreläggandet kopplas ihop med ett vite?
- Vad behövs för åtgärder för att de ska uppfylla de försiktighetsmått som meddelats?
- Behövas nytt föreläggande för att åtgärda utfyllt område?
- Behövs ett bygglov?
- Finns det ett bra kartunderlag som visar hur det såg ut innan utfyllnad? Och vad det skulle bli?

Lst dnr 503-22809-2019”

Bedömning

Jävsnämnden gör bedömningen att det kommer att bli mycket svårt för kommunens tjänstemän att inte bli påverkade av det faktum att kollegor och chefstjänstemän inom samhällsbyggnadsförvaltningen ansvarar för ägandet och arrendeavtalen för fastigheten.

Jävsnämnden anser även att det är viktigt att Massoptimering Väst ABs verksamhet bedöms och hanteras likvärdigt med liknande verksamheter i Västra Götaland och Bollebygds kommun, som inte tagit över B-tillsynen från Länsstyrelsen, har inte har några jämförbara objekt. Jävsnämnden har förståelse för Länsstyrelsens hållning i ärendet med anser att det i detta fall vore bättre om Länsstyrelsen övertar tillsynsansvaret och ställer relevanta krav på kontroll och efterbehandlingsåtgärder.

Jävsnämndens kommande ordinarie möte är först den 10 september 2019. Då Bollebygds kommun inte anser att handläggning av ärendet kan dröja i över tio veckor är beslutet fattat som ett ordförandebeslut.

Beslutsunderlag

- Anmälan inkom 2015-11-20, Miljö 2015/192-1
- Kontrollplan inkom 2015-11-20, Miljö 2015/192-2
- Situationsplan inkom 2015-11-20, Miljö 2015/192-3
- Beslut om försiktighetsmått 2016-06-30, Miljö 2015/192-7 SBN M 2016/54
- Beslut om försiktighetsmått 2017-04-11, Miljö 2015/192-17, SBN M 2017/27
- Inspektionsrapport 2017-10-18, Miljö 2017/133-15
- Sektionsritning inkom 2017-12-07, Miljö 2017/133-18
- Översiktskarta etapp 1, 2, 3, inkom 2017-12-07, Miljö 2017/133-19
- Inspektionsrapport 2018-09-27, Miljö 2018/296-9
- Föreläggande 2018-10-05, Miljö 2018/66-11, SBN M2018/109
- Anmälan om misstänkt miljöbrott, 2018-10-01, Miljö 2018/296-6
- Översiktskarta etapp 4, inkom 2018-11-30, Miljö 2018/66-18
- Inspektionsrapport 2018-12-14, Miljö 2018/66-24
- Beslut om förbud 2018-12-19, JN 2018/36-2, JN 2018/12
- Stabilitetsutredning inkom 2019-02-07, JN 2018/36-5 resp 6 och 7
- Svar på beslut om förbud inkom 2019-02-07, JN 2018/36-7
- Mailkonversation om färdiga åtgärder 2019-02-19, JN 2018/36-12
- PM Strukturskiss samt Geoteknik Inkom 2019-03-05, JN 2018/36-13

- Planbesked Buagärde SBN 2015/266-6 §153
- Svar på kommunikering, inkom 2019-03-22, JN2018/36-14

För Bollebygds kommun

Michael Rahm
Jävsnämndens ordförande

Gunnel Brandt
Jävsnämndens vice ordförande

Kopia för kännedom: Massoptimering i Väst AB